

Hockey bij de Leidsche en Oegstgeester Hockey Club. De meisjes spelen op een half veld

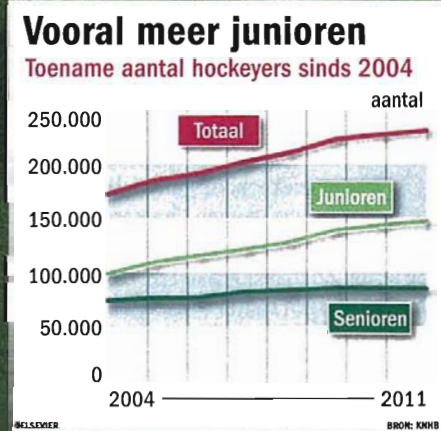
De nieuwe volkssport

HOCKEYEN WAS NOG NOOIT ZO POPULAIR. VERLIEST DE ELITESPORT VAN VROEGER HAAR AANTREKKINGSKRACHT? WORDT HOCKEY NIET TE TOKKIE?

Hockeyclubs worden overstroomd door jeugdspelers. Lange wachtlijsten, ouders die zich in alle bochten wringen om hun kind toch op hockey te krijgen. Hoe de nieuwe middenklasse deze sport met een stokkie ontdekte als dé sport voor hun kinderen. 'Als je wacht met opgeven tot ze kunnen zwemmen, ben je al te laat.'

Robert Stiphout Foto's Bastiaan Heus en Suzanne van de Kerk

Plop! Toegejuicht door tien meisjes ont-
kurkt de vader van Madelief (8) een
fles Jip & Janneke-champagne. Een
moeder gaat met soesjes rond. De meisjes
van team 6E1 van hockeyclub Fletiomare in
de Utrechtse nieuwbouwwijk Vleuten proes-
ten met champagneglazen vol kinderbubbel-
s op het begin van het nieuwe seizoen. Op de
velden om hen heen beginnen honderden va-
kantiebruine jeugdspelers deze zaterdagocht-
tend in september aan het kick-offtoernooi.
Zij wel.

Hockeyclub Fletiomare is met 1.700 leden bomvol, en dus moeten enkele honderden andere kinderen in de nieuwbouwwijken Vleuten, De Meern en Leidsche Rijn (weer) een jaar op de wachtlijst staan. Ze moeten maar hopen dat de notaris hen volgend jaar inloot voor een plekje in een hockeyteam.

Intussen zullen ouders zoals elk jaar van alles proberen om de kans van hun kind te vergroten. Familie heeft voorrang, en dus geven ze broertjes en zusjes op in de hoop dat die meer geluk hebben, ze gaan zelf hockeyen of worden vrijwilliger. Er zijn zelfs ouders die onderhands een sponsorcontract aanbieden. Als hun kind maar kan hockeyen. 'Maar

daar gaan we niet op in,' zegt Ed Stekelenburg, naast directeur van opleidingsinstituut FMH de voorzitter van de club.

Maud Wijdenes (45), moeder van Camiel (8): 'Op de eerste dag van de inschrijvingsperiode hebben we Camiel om twee seconden na middernacht ingeschreven op de website. Wacht je tot de ochtend dan zit alles vol.'

Hockey was nog nooit zo populair. In ruim tien jaar is het aantal hockeyers verdubbeld. De Koninklijke Nederlandse Hockey Bond hoopte ooit in 2015 te zijn gegroeid naar 260.000 leden, maar zal dat aantal ruimschoots passeren. Vooral clubs in het midden van het land, in een brede strook van Den Haag naar Arnhem, groeien hard.

En dan te bedenken dat veel verenigingen in de jaren negentig overwogen de club op te doeken wegens gebrek aan leden. Fletiomare bijvoorbeeld, telde in 2000 niet meer dan tachtig leden, nu twintig keer zoveel.

De van oudsher als elitair beschouwde clubs, waarbinnen generaties lang dezelfde gezinnen domineerden en waar tot in de jaren zeventig nog werd gebafoteerd, vergrijsden in die tijd. Maar toen kwam de helpende hand: de grote welvaartsstijging van de jaren negentig, die veel Nederlanders zou 'verheffen' tot de middenklasse. 'Die zochten voor hun kinderen een sport die bij hun nieuwe stand paste en waar ze de juiste vriendjes

zouden vinden,' zegt sportsocioloog Ruud Stokvis (69). In het voetbal konden de sociale stijgers van de jaren negentig niet terecht met hun nieuwe sociale ambities. Ze wisten simpelweg niet wat de 'betere' voetbalclubs waren, en als ze het wel wisten, kwamen ze er niet binnen. Stokvis: 'Het is gemakkelijker om een andere sport met het juiste imago te kiezen dan binnen je eigen sport op zoek te gaan naar dat imago.' Dus werd het hockey.

Foutgeparkeerd

Een kleine twintig jaar later hebben de ruim driehonderd clubs de grootste moeite het groeiende aantal leden, vooral kinderen en dan vooral meisjes, te herbergen. Door een

tekort aan parkeerplaatsen staan tot in de wijde omgeving auto's foutgeparkeerd. Om genoeg trainers te hebben, worden snel oudere jeugdspelers geschoold. Maar bovenal is er een tekort aan velden. Op zaterdagen, de speeldagen voor de jeugd, zijn ze van 9.00 tot 18.30 uur volgeboekt.

Gemeenten, die de ruimte voor clubs inplannen en veelal de velden financieren, hielden wel rekening met groei, maar niet met zoveel groei. In zijn tijd als Utrechtse wethouder Sport dacht Hans Spekman, nu voorzitter van de PvdA, dat Fletiomare aan twee velden genoeg zou hebben. Op aandringen van de hockeybond ging hij akkoord met 3,5 veld. Inmiddels liggen er 5,5 en nog is dat veel te weinig.

Alleen al in en rond Utrecht staan meer dan duizend kinderen op wachtlijsten. Om toch zoveel mogelijk jeugd te laten hockeyen, begonnen ouders en clubs jeugdcompetities op zondagochtend, eigenlijk de dag voor de senioren. Andere ouders proberen wachtlijsten te ontwijken door zelf clubs op te richten of clubs te zoeken zonder wachtlijst. Niet zelden moeten ze uitwijken naar een andere gemeente of zelfs regio. En dan zijn er nog ouders die hun hoop hebben gevestigd op brieven aan de gemeente: graag meer hockeyvelden!

Betrekkelijk nieuw is de mogelijkheid

Populaire sport

om kinderen op heel jonge leeftijd (5) te laten hockeyen. Het is meer spelen dan hockeyen, maar dan zijn ze alvast lid en later zeker van een plek. 'Vroeger deed je ze eerst op zwembad,' zegt Albert Meijer (51), verantwoordelijk voor de jongste jeugd bij Cartouche in Voorburg. 'Maar als je nu wacht met opgeven tot ze zijn afgezwoomen, ben je te laat.'

Ook voor deze jongste kinderen ontstaan alweer wachtlijsten. Op de eerste jongste-jeugd dag van de Leidsche en Oegstgeester Hockey Club, eind augustus, zag vicevoorzitter Jeroen Schuit (56) tot zijn verbazing 150 kinderen met hun ouders afkomen. 'Het krioelde van de kleintjes,' vertelt hij voor het withouten clubhuis. Bestuurslid van Cartouche Herman Kappelle (54): 'We zijn nu zover dat als je niet al familie hebt bij de club, je nauwelijks nog kans hebt om lid te worden.'

Medailles

Waarom hockey en waarom zoveel moeite? Langs het veld van hockeyclub Eemvallei in de Amersfoortse vinexwijk Vathorst operen ouders eerst vooral sportieve redenen. Maar die blijken gemakkelijk te verwerpen. Hockey de enige teamsport voor meisjes? Er voetballen er bijna net zoveel. Voetbal voor jongens te ruig? Genoeg andere sporten dan hockey. Successen op de Olympische Spelen? Onderzoek leert dat er geen verband is tussen medailles en aanmeldingen.

Uiteindelijk blijkt het bij bijna alle ouders ook te draaien om iets wat weinig met sport te maken heeft en wat ze op de clubs 'de sociale kant' noemen. Zoals drie moeders op een bankje in de zon bij Eemvallei zeggen: 'Het sfeertje.' Ook op hockeyvelden in Utrecht, Voorburg, Breda, Zwolle en Leiden benadrukken ouders dat 'het sociale aspect' hockey onderscheidt. Dat 'de gemeenschapszin' er zo groot is. En dat iedereen zo 'relaxed' is. Sommigen vatten alles wat zij sociaal vinden aan de sport samen onder: 'hockeycultuur'.

In een kantoor vol Feyenoord-attributen in Nieuwegein, weet voetbalfan én directeur van de hockeybond Johan Wakkie (59) meteen wat de ouders bedoelen. 'Het is een familiesport waarin zowel kinderen als ouders spelen. En het is er ook gezellig als je zelf

Kim Linthorst met ouders Charlotte en Gertjan thuis in de Amersfoortse vinexwijk Vathorst

'Hockey was vroeger voor kakkers'

Kim (7) hockeyt sinds kort in Amersfoort. 'Voetbal is stom'

Zelf zou Gertjan Linthorst (39), commercieel manager bij netwerkbedrijf Alliander, vroeger nooit op hockey zijn gegaan. Ook zijn vrouw, Charlotte Buys (39), heeft nooit gehockeyd. Bij sportconcern Nike ontwikkelt ze sportkleding, voor voetballers. Linthorst: 'Ik heb altijd gevoetbald. Hockey was vroeger voor kakkers.'

Vijf jaar geleden kwamen ze in de Amersfoortse nieuwbouwwijk Vathorst wonen. Zoontje Thijs (5) voetbalt er, maar dochter Kim (7) gaf na een jaar turnen aan te willen hockeyen. 'Gewoon omdat ik er

graag op wil zitten.' Het is leuk, vindt ze, en vriendin Marit hockeyt ook.

Op een open dag in Hoevelaken hockeyde ze eens mee, in Amersfoort mocht ze trainen bij de allerkleinsten en nu, na een poos op de wachtlijst, heeft ze een plekje in een team. Was ze niet liever gaan voetballen? 'Nee, dat is stom,' zegt Kim.

Linthorst vindt het nu juist fijn dat zijn dochter hockeyt. 'Het imago van elitesport is ervanaf en ik hoor veel over de sociale aspecten van de sport. Ik ga het meemaken, want we hoorden pas net dat Kim kan meedoen. Ik vind het vooral belangrijk dat ze aan teamsport doet. Ik weet alleen nog niet hoe ik kan bijdragen aan de club. Van hockey heb ik totaal geen verstand.'

niet meer hockeyt. Bij Kampong in Utrecht staan op zondagochtend vijftig tot zestig oudhockeyers te jeu-de-boulen. Daarna kijken ze Dames 1 en 's avonds drinken ze een flesje wijn op de club.'

Dat ouders en kinderen elkaar aansteken,

klopt volgens Bas van Driel (44), *business unit director* bij FrieslandCampina. Bij Eemvallei hockeyen twee van zijn dochters. 'Aangestoken door vriendinnen. En ik ben gaan trainen en coachen.'

Clubs spelen in op het familiekarakter

Foto's: Spaansstad Foto Archief, ANP, Robin Utrecht/ANP

Van bandy tot hockey

1891 Sportpionier Pim Mulier (1865-1934) leest over bandy (hockey op ijs) en laat Engels team overkomen om tegen een team van de Haarlamse voetbalclub HFC te spelen. 1892 Eerste Nederlandse hockeyclub opgericht: De Amsterdamsche Hockeyclub. Bestuur besluit niet alleen op ijs, maar ook op

het veld te gaan spelen, het hockey. De naam komt mogelijk uit het Frans: van 'hoquet' (herdersstaaf) of 'hoc' (haak). 1898 In Hotel Krasnapolsky in Amsterdam wordt de eerste Nederlandse Hockey en Bandy Bond opgericht. 1911 De Nederlandse Dames Hockey Bond

wordt opgericht.

1926 Nederland speelt zijn eerste internationale hockeywedstrijd, en wint in

Pionier Pim Mulier

België. Nederland wint met 2-1.

1926 Na een lange discussie besluit Nederland, met de Olympische Spelen van 1928 in Amsterdam in het vooruitzicht, voortaan alleen nog volgens de Engelse regels te hockeyen. Daarvoor golden Nederlandse regels: de stick mocht bijvoorbeeld aan beide kanten worden gebruikt en er werd met

aan zachte haai gehockeyd. 1928 Hockeymannen hielden al voor op Spelen in Amsterdam.

door het aanbieden van buitenschoolse opvang en het organiseren van disco's, barbecues en dansavonden voor ouders. Wakkie: 'Je kunt er zeven dagen per week terecht.' De club is voor veel hockeyers een tweede thuis, vaak met open haard. Huiselijk.

Wel maakt de aanwas van leden het volgens bestuurders lastig om het familiekarakter te behouden. Verenigingsmanager van Push in Breda Tom Claveaux (61) maakte bij zijn vorige club mee dat het bestuur de club te bedrijfsmatig begon te leiden. Iets wat meer clubs doen en vrijwilligers tegen de borst kan stuiten: personeel in plaats van ouders achter de bar. 'Toen ging ik weg. Het is geen golfclub.'

Volgens Meijer van Cartouche is familiesfeer ook de reden dat veel jongetjes uit hockeygezinnen die eerder voor voetbal kozen later alsnog gaan hockeyen. 's Ochtends staan bij het voetbal ook gezinnen, maar als ze ouder worden dan voetballen de jongens op een later tijdstip en maken de gezinnen plaats voor brommerjeugd. Weg familiesfeer. Bij ons blijven ouders.'

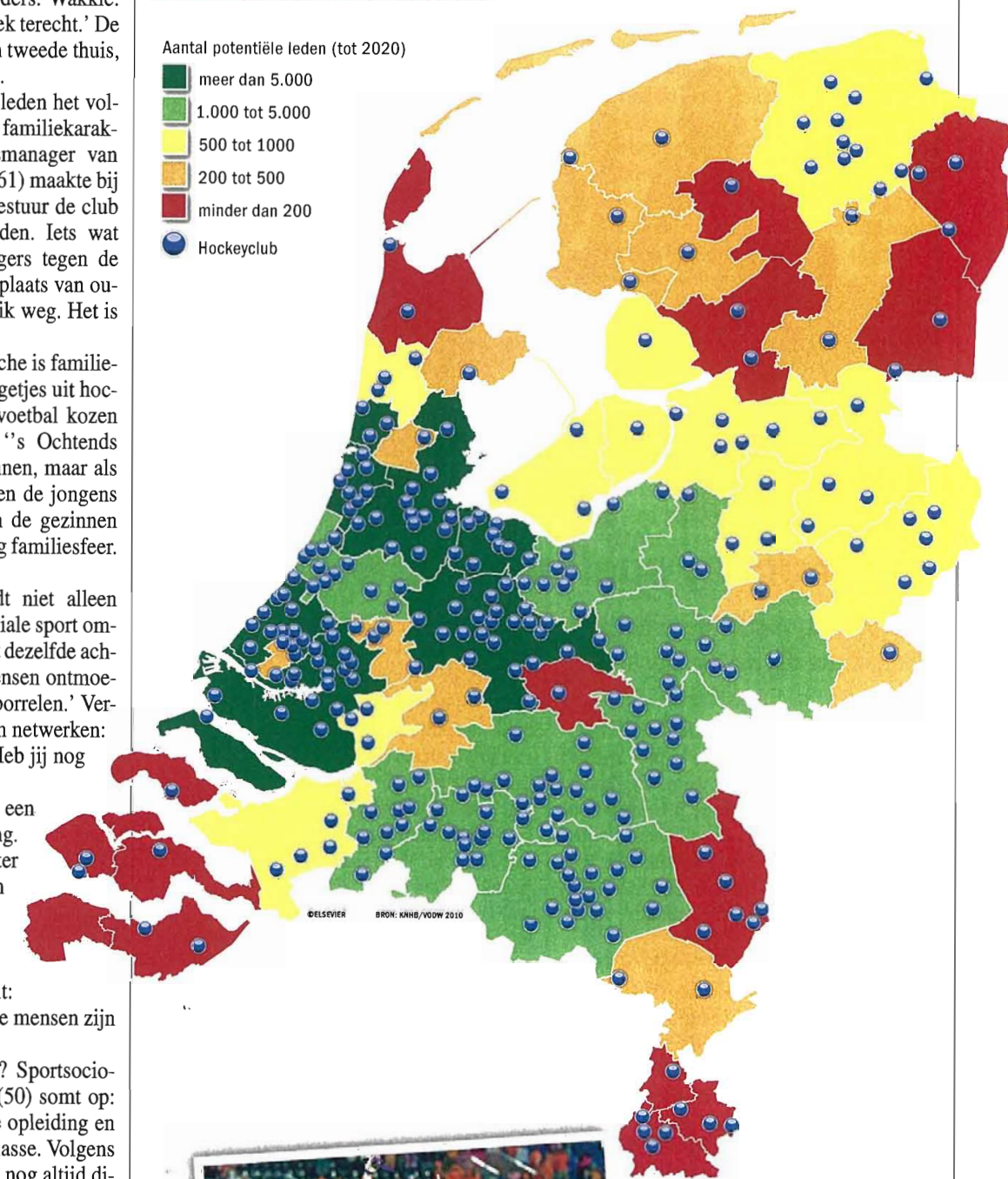
De ons-kent-onssfeer geldt niet alleen voor familie. Hockey is een sociale sport omdat je er mensen tegenkomt met dezelfde achtergrond. Wakkie: 'Je eigen mensen ontmoeten. Samen hockeyen, kijken, borrelen.' Verenigingsmanager Claveaux: 'En netwerken: "Ik zit even zonder opdracht. Heb jij nog wat voor me?" Komt voor.'

De club is voor ouders ook een verlengstuk van de opvoeding. Wim Meesters (53), voorzitter van Eemvallei en eigenaar van een IT-bedrijf: 'Ouders zoeken daarom mensen met eenzelfde set normen en waarden, en die vinden ze op de club.' Schuit: 'Het is niet zomaar gezellig. Die mensen zijn onder ons.'

Wat 'ons' precies inhoudt? Sportsocioloog Maarten van Bottenburg (50) somt op: tweeverdieners met een hogere opleiding en een dito inkomen: de middenklasse. Volgens hem houdt de groei van hockey nog altijd direct verband met welvaartsstijging. 'Je zoekt een sport met mensen die bij je passen.' Om

Sport met potentie

In welke regio's kan hockey nog groeien?

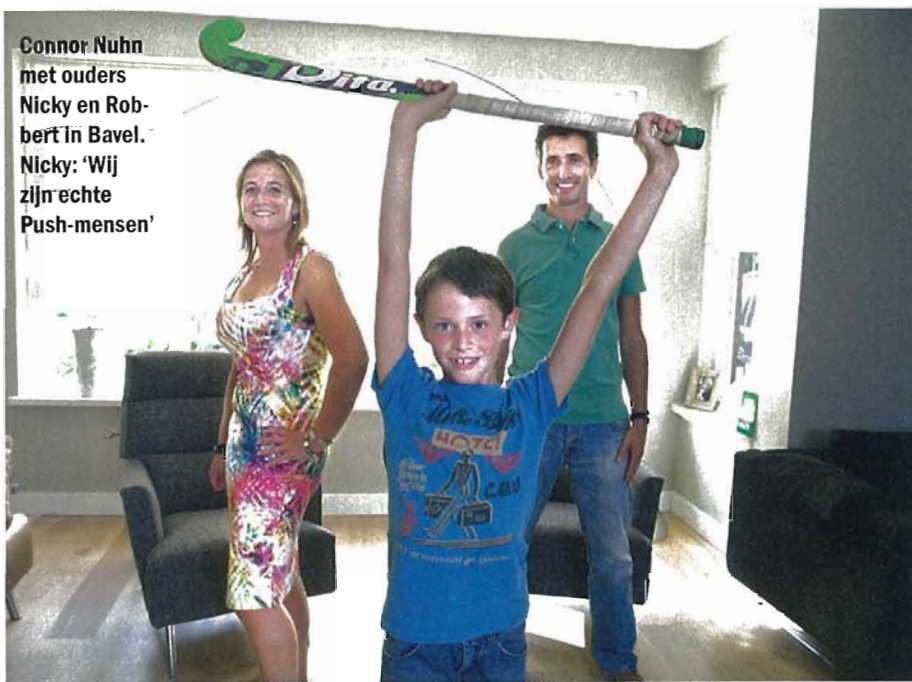
Weer goud voor dames op Spelen in Londen in 2012

len voor het eerst goud op WK. Begin hoofdklasse-competitie. 1975 Minimumleeftijd hockey van 10 naar 8 jaar. 1978 Eerste kunstgras-

veld (bij Kampong in Utrecht). 1979 Instelling Champions Trophy. Hockeybond passeert aantal van 100.000 leden. 1984 Hockeyvrouwen win-

nen voor het eerst goud op Olympische Spelen. 1996 Hockeymannen winnen voor het eerst goud op Olympische Spelen. 2000 Weer goud voor hockeymannen op Spelen. 2007 Hockeybond passeert de 200.000 leden. 2008 Vrouwen winnen goud op Olympische Spelen. 2012 Derde goud voor vrouwen op Spelen.

'Bij hockey spelen meer vriendjes'

Connor (9) voetbalde, maar gaat nu net als zijn ouders hockeyen

Connor Nuhn (9) voetbalde tot voor kort, maar stapte dit jaar over naar hockey. 'Ik had niet zo'n leuk team. Bij hockey spelen meer vriendjes,' zegt Connor thuis in het Brabantse Bavel. Ouders Robbert Nuhn (43), werkzaam bij verzekeraar BNP Paribas Cardif, en Nicky van Ierssel (43), medewerker bij een effectenbank, zijn er blij mee.

Beiden hockeyen bij Push in Breda. 'Wij zijn echte Push-mensen,' zegt moeder Van Ierssel. 'Ik ben er in mijn jeugd min of meer opgeduwd om van de straat te zijn.'

Hockey is volgens haar meer dan 'een leuk spelletje'. 'Het sociale gebeuren is belangrijk: na de wedstrijd drinken en kletsen. Het is er gezellig en gemoedelijk. Je hebt echt contact met iedereen. En het is gemengd: mannen én vrouwen. Je ziet er dan ook wel stelletjes ontstaan.'

Van Ierssel en Nuhn vinden het belangrijk dat Connor aan teamsport doet. Maar voetbal vond Van Ierssel behoorlijk fysiek. 'Langs de lijn had ik daar wel moeite mee wanneer Connor speelde. Bij hockey mag je elkaar niet eens aanraken.' Om de overstap van voetbal naar hockey te maken, moest haar zoon wel een kleine drempel over. 'Zijn broer voetbalt nog wel en hij wist niet goed wat hij kon verwachten.'

die reden verspreidt het hockeyvirus volgens bondsdirecteur Wakkie zich als een olievlek over veel nieuwbouwwijken. 'De beste reclame zijn die nette meisjes die in hippe hockey-outfits door de wijk rijden.'

De analyse dat hockey een milieugebonden sport is, leidt langs de lijn tot verontwaardigde reacties. Consultant Leonie Koot (36) geeft tijdens de training bij Eemvallei als een van de weinigen toe dat het meespeelde bij de sportkeuze voor haar dochters Juliet (7) en Sophie (9). 'Je zoekt gelijkgestemden. Ik kan ze wel op voetbal doen, maar ik denk toch dat ze andere interesses krijgen dan de meeste meiden daar.'

Andere ouders zeggen alleen van weer andere ouders te hebben gehoord dat milieu een rol speelde. Weer anderen bezweren dat tegenwoordig 'werkelijk alles' op de clubs rondloopt. Anje Poortman (42), moeder van Lhasa (8), wijst op het terras van Fletiomare

lachend op haar tatoeage: 'Zie je?' Hockey is een volkssport, zonder dat het volks is, spreken de moeders langs het veld zichzelf tegen.

Wie een hockeyclub op zaterdag bezoekt, ziet dat er geen doorsnede van de bevolking rondloopt. Mannen in gele, rode of witte broeken met overhemden en rugby-shirts zijn toch echt oververtegenwoordigd. En waar bij echte volkssporten als voetbal nog volop wordt gefaafd, steekt op het terras bij Fletiomare en het balkon bij Eemvallei op zaterdag haast niemand meer op. *Not done.*

Witte vlucht

Het parkeerterrein leert dat op de club niet alleen maar rijken rondlopen, maar zeker ook geen onbemiddelden: er staan nauwelijks SUV's, maar wel veel MPV's. De reden dat de Rabobank hockey sponsort? De bank hoopt meer klanten voor *private banking* te winnen, ofwel 'de bovenkant van de markt'.

Niet goedkoop

Een kind laten voetballen kost gemiddeld 218 euro per jaar, volgens het Nationaal Instituut voor Budgetvoorlichting. Jeugd-hockeyers zijn al snel 100 euro meer kwijt. Waar gaat het geld aan op?

- Bitje € 20
- Shirt € 20
- Rokje € 19
- Stick € 20
- Sokken € 8
- Schoenen € 34
- Scheenbeschermers € 12,50
- Handschoen (niet afgebeeld) € 15
- Contributie (9-jarige bij HC Ypenburg) € 195
- Totaal € 343,50**

Het duidelijkste verschil met echte volkssporten als voetbal is toch wel dat er bijna geen immigrant of immigrantenkind rondloopt. Volgens Van Bottenburg is het zelfs een reden waarom een deel van de voetballers is overgestapt. 'De witte vlucht.' Albert Meijer van Cartouche: 'Ook op de wachtlijst moet ik immigranten met een lantaartje zoeken.' Als bij Eemvallei een moslima het terrein op wandelt, blijkt ze verdwaald en op zoek naar de turnvereniging.

Directeur Wakkie: 'Voetbal is een sport voor alle lagen. Hockey een gemeenschap voor gelijkgestemden.' De aantrekkingskracht van de sport schuilt volgens de bond in de typering 'gezellig en sociaal, veilig en vertrouwd'. En dat kan het beste in eigen kring. Meesters, boven de koffie in de kantine bij Eemvallei: 'Ik woonde eens een schoolvoetbaltoernooi van mijn zoon bij. Er werd een oma geslagen. Een ouder intimideerde de

'Iedereen wil hetzelfde plezier'

Okke (7) komt uit 'een echte hockeyfamilie' in Voorburg

Zusjes Pleun (10) en Wies (9) hockeyen al. Dit jaar begint in de zaterdagcompetitie ook hun broertje Okke (7). En moeder Sanderijn Vermeeren-Van Holten (39) verwacht dat haar tweeling van 5 jaar ook vast ooit gaat hockeyen. 'Wij zijn een echte hockeyfamilie.'

Vermeeren-Van Holten, communicatie- en marketingadviseur, hockeyt zelf al sinds haar jeugd en traint nu bovendien jeugdspelers bij Cartouche in Voorburg. Man Martijn Vermeeren (43), advocaat, is na een lange pauze van het hockey begon-

nen als trimhockeyer, dat wil zeggen wel trainen, maar geen wedstrijden spelen.

Volgens Vermeeren-Van Holten is hockey een echte familiesport. 'Het is een veilige omgeving voor de kinderen. Ouders letten ook op elkaars kinderen en Cartouche biedt naschoolse opvang.' Maar het belangrijkste kenmerk van de familiesport is volgens haar dat het hele gezin er plezier heeft. 'Op zondag, na de wedstrijd, gaat mijn team wat drinken. De mannen komen erbij en de kinderen stuiven tijdens rustperiodes van wedstrijden de velden op om nog wat te ballen. Het is altijd gezellig. Iedereen heeft er dezelfde bedoelingen, heeft behoefte aan hetzelfde plezier en er is nooit gedoe.'

keeper. Ik dacht: wat is dit? Dat maak je bij hockey echt niet mee.'

Nieuwelingen vinden de overstap naar de onbekende wereld van het hockey dan ook best spannend. Zo is Dini Taïb (42) benieuwd of het haar en haar man van Marokkaanse afkomst zal bevallen bij de Hockey Club Zwolle, waar dochter Sarah (9) gaat spelen. 'Eigenlijk zijn we een voetbalfamilie.'

Sinds het WK hockey in Nederland in 1998 - volgens Wakkie de 'coming-out van het hockey' - heeft de bond er alles aan gedaan om af te rekenen met het elitaire imago van wat velen nog zagen als een sport voor kakkers. Indertijd werd bewust voor voetbalstadion Galgenwaard gekozen als speellocatie in plaats van voor een hockeystadion.

Wat Wakkie betreft staat de verbreding van de sport nog altijd op de agenda. Voor het WK 2014 in Nederland wil hij bijvoorbeeld dat alle scholieren tussen de vier en acht ken-

nismaken met hockey: het Funkey-programma. En wat hem betreft mag de sport ook 'verkleuren', iets wat tot nu alleen in Almere en Rotterdam mondjesmaat gebeurt. Wakkie: 'We willen hockey aanbieden op Cruyff Courts, zakken sticks aan scholen in achterstandswijken geven. In feite proberen wij de laagdrempeligheid erin te douwen.'

De bond mag op de sympathie rekenen van de Rotterdamse PvdA-burgemeester Ahmed Aboutaleb (51), vader van een hockeyende zoon en een tot voor kort hockeyende dochter. Zo steunt hij de nieuwe hockeyclub Feijenoord in de gelijknamige deelgemeente, waar veel immigranten wonen. Aboutaleb: 'Hockey mag een echte volkssport worden waar ook immigrantenkinderen hun talent

kunnen ontdekken. Dat het nu een witte sport is, zegt niets. Daar kun je iets aan doen. Als wethouder in Amsterdam plaatste ik een gymnasium in Amsterdam-West. Iedereen verklaarde me voor gek. Maar binnen een jaar zat het vol. Iemand moet de eerste zijn: ik was ook de eerste in burgemeestersland.'

Wakkies missie is al deels geslaagd. Volgens de ouders bij Fletiomare en Eemvallei is het elitaire karakter van hockey zeker verminderd. Als kaksport staat het allang niet meer bekend, maar het overgrote deel van de nieuwe aanwas komt, vermoedt sportsocioloog Van Bottenburg, juist af op de status die de sport nog altijd heeft.

Verspeelt de hockeybond in zijn drang om 'een brede sport' te worden de aantrekkingskracht van hockey? Wordt hockey niet te tokkie? Van Bottenburg zegt het niet gek te vinden als hockey tennis en voetbal volgt. 'Ook dat waren elitesporten, maar toen mensen zich er massaal toe bekeerden, verloren die sporten aan status en stapten leden over. Veel golfers zijn ex-tennissers.' Al wordt het volgens sportsocioloog Ruud Stokvis wel lastig zoeken naar een nieuwe statussport: 'Dan wordt het zeezeilen.'

Gemopper

Een andere mogelijkheid is volgens Van Bottenburg dat hetzelfde gebeurt als op scholen. Hoogopgeleide, veelal autochtone Nederlanders zoeken veelal beter presterende witte scholen op. 'Grote kans dat hetzelfde gebeurt met de clubkeuze.' Hockeybestuurders beseffen al een heel lichte verandering in de hockeycultuur. Meesters van Eemvallei: 'Dan wordt er vanaf het balkon naar het veld geschreeuwd, en niet als aanmoediging. Dan zit je verkeerd, denk ik.' Secretaris Cees Timmer (46) van Hockey Club Zwolle bespeurt wat meer gemopper op de scheidsrechter. 'Daarvoor bieden we een programma aan.'

Wat niet alle hockeyers blij zijn met de democratisering, weet ook Wakkie. Een Rotterdamse veteranenelftal, vertelt hij, was het er niet mee eens dat kinderen uit achterbuurten gesubsidieerd kwamen hockeyen. 'De veteranen overwoogen om te stoppen, maar werden door hun kinderen gecorrigeerd: "Kom op pap, dat zijn de mensen met wie ik straks moet samenleven en daar loop jij voor weg." Toen bleven ze.'

Nu het beoogde ledental voor 2015 in zicht is, heeft de bond zich tot doel gesteld er tot 2020 75.000 leden bij te krijgen. Volgens Wakkie tast dat het karakter van de sport niet aan. 'Sport beschaft en ouders kiezen heel bewust om te gaan hockeyen en de mores te volgen. Ze willen zich aanpassen.' Voor een tsunami van nieuwe hockeyers hoeven oude hockeyers niet te vrezzen. Het is voor veel nieuwelingen nu al moeilijk genoeg om ertussen te komen. ■

Vooral onder meisjes is hockey populair